

Τῷ Ἐντιμολογιωτάτῳ κυρίῳ Μιλτιάδῃ Κωνσταντίνου, Ἀρχοντι Διδασκάλῳ τοῦ Εὐαγγελίου τῆς Ἁγίας τοῦ Χριστοῦ Μεγάλῃς Ἐκκλησίας, Κοσμήτορι τῆς Θεολογικῆς Σχολῆς τοῦ Ἀριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης, τέκνῳ τῆς ἡμῶν Μετριότητος ἐν Κυρίῳ ἀγαπητῷ, χάριν καὶ εἰρήνην παρὰ Θεοῦ.

Ἀγαλλόμενοι χαιρετιζόμεν τὴν διεξαγωγὴν ἐν Θεσσαλονίκῃ, μεταξύ 21^{ης} καὶ 25^{ης} Μαΐου ε. ἐ., τοῦ 8^{ου} Διεθνoῦς Συνεδρίου Ὁρθοδόξου Θεολογίας, μὲ θέμα «Ἡ Ἁγία καὶ Μεγάλη Σύνοδος τῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας. Ἡ Ὁρθόδοξος Θεολογία στὸν 21^ο αἰῶνα».

Ὁ ἐν Τριάδι αἰεὶ προσκυνούμενος καὶ φιланθρωπῶς τὰ πάντα οἰκονομῶν Θεὸς τῆς ἀγάπης ἠδῶκεν, ὅπως ἡ Ἁγία Αὐτοῦ Ἐκκλησία πραγματοποιήσῃ ἐν τῇ Ὁρθοδόξῳ Ἀκαδημίᾳ Κρήτης, κατὰ Ἰουνίου τοῦ ἔτους 2016, τὴν Ἁγίαν καὶ Μεγάλην Σύνοδον αὐτῆς, συμφώνως πρὸς τὸ πνεῦμα τῆς Ὁρθοδόξου συνοδικῆς καὶ κανονικῆς παραδόσεως.

Ἡ προετοιμασία τῆς Συνόδου ταύτης ἐσφράγισε τὴν ζωὴν τῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας κατὰ τὸν 20^ο αἰῶνα. Καθ' ὅλην τὴν μακρὰν πορείαν πρὸς τὴν Ἁγίαν καὶ Μεγάλην Σύνοδον, ἀνεδείχθη ἡ ἐνότης τῆς Ὁρθοδοξίας καὶ ἡ εὐστάθεια αὐτῆς. Παρὰ τὰς ἐντάσεις, τὰς διαφορετικὰς προσεγγίσεις καὶ ἐκτιμήσεις τῶν προκλήσεων καὶ τῶν προβλημάτων τῆς ἐποχῆς, παρὰ τὰς περιπετείας τῆς συμμετοχῆς τῶν Ὁρθοδόξων Ἐκκλησιῶν εἰς τὴν Οἰκουμενικὴν Κίνησιν καὶ τὰς δεινὰς περιστάσεις, τὰς ὁποίας ἀντιμετώπισεν ἡ πλειονότης τῶν Ὁρθοδόξων Αὐτοκεφάλων Ἐκκλησιῶν, ἢ κατ' Ἀνατολὰς Ἐκκλησία τοῦ Χριστοῦ, θεία ἐπινεύσει, ὁμοφώνῳ δὲ ἀποφάσει ἀπασῶν τῶν Ὁρθοδόξων Αὐτοκεφάλων Ἐκκλησιῶν, προέβη εἰς τὴν σύγκλησιν τῆς Ἁγίας καὶ Μεγάλῃς Συνόδου, μεθ' ἧς συνεδέοντο ἐξ ἀρχῆς πολλαὶ προσδοκίαι.

Εὐγνωμόνως μνημονεύομεν τοὺς πρωτεργάτας τῆς προετοιμασίας τῆς Συνόδου, τοὺς ἀγωνισαμένους εὐόρκως τὸν καλὸν προσυνοδικὸν ἀγῶνα. Ἐπιθυμοῦμεν νὰ ἐξάρωμεν καὶ τὴν καθοριστικὴν συμβολὴν τῶν συμμετασχουσῶν εἰς τὴν Ἁγίαν καὶ Μεγάλην Σύνοδον Ὁρθοδόξων Ἐκκλησιῶν, καὶ νὰ ἐκφράσωμεν τὰς εὐχαριστίας τῆς ἡμῶν Μετριότητος, ὡς Προέδρου αὐτῆς, διὰ τὴν ἀπρόσκοπτον καὶ δημιουργικὴν συνεργασίαν καὶ τὴν ὁμόνοιαν.

Στόχος τῆς Συνόδου ἦτο ἡ διακήρυξις τῆς ἐνότητος τῆς Ὁρθοδοξίας, ἡ ἀντιμετώπισις τρεχόντων ἐσωτερικῶν θεμάτων καὶ ἡ καλὴ μαρτυρία πρὸς τὸν σύγχρονον κόσμον περὶ τῆς ἐν Χριστῷ ἀνακαινίσεως τῶν πάντων. Ἡ Ἁγία καὶ Μεγάλη Σύνοδος δὲν ὑπῆρξε μία ἐσωστρεφῆς σύναξις, ἀλλὰ ἀνέδειξε τὴν ἀνοικτοσύνην τῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας πρὸς τὴν ἱστορίαν, τὴν στοργὴν αὐτῆς πρὸς τὸν ἄνθρωπον καὶ τὴν ἀκατάλυτον ἐπικαιρότητα τοῦ Εὐαγγελίου τῆς ἀγάπης.

Ἡ ἀπόσπαστος καὶ ἀνακοινωθεῖσα, μικρὸν πρὸ τῆς ἐνάρξεως τῶν ἐργασιῶν τῆς Συνόδου, ἀπόφασις τεσσάρων Ὁρθοδόξων Αὐτοκεφάλων Ἐκκλησιῶν νὰ μὴ συμμετάσχουν εἰς αὐτήν, ὑπῆρξε δυσάρεστον γεγονός, τὸ ὁποῖον ὅμως οὔτε τὴν ὁμαλὴν πορείαν τοῦ συνοδικοῦ ἔργου ἐπηρέασεν, οὔτε ἐθίξεν, εὐρύτερον, τὴν συνοδικὴν συνείδησιν καὶ ταυτότητα τῆς Ἐκκλησίας. Ἡ ἀπόφασις πρὸς ἀποχὴν δὲν ἐλήφθη ἐπὶ τῇ βάσει ἐκκλησιολογικῶν, κανονικῶν ἢ ἄλλων θεολογικῶν κριτηρίων, ἀλλὰ πρὸς ἐξυπηρέτησιν ἀλλοτριῶν πρὸς τὴν αὐθεντικὴν ἐκκλησιαστικὴν παράδοσιν σκοπιμοτήτων. Ἡ δέ, ἐν τῇ συναφείᾳ ταύτῃ, προταθεῖσα ἀναβολὴ τῆς Συνόδου, θὰ ἐσήμαινε, προφανέστατα, ὀριστικὴν ματαίωσιν αὐτῆς.

Ἡ Ἁγία καὶ Μεγάλη Σύνοδος ἀποτελεῖ σημαντικὸν κεφάλαιον τῆς συνοδικῆς ἱστορίας τῆς Μιᾶς, Ἁγίας, Καθολικῆς καὶ Ἀποστολικῆς Ἐκκλησίας καὶ κεντρικὸν γεγονός

εις την σύγχρονον πορείαν της Ορθοδοξίας. Ὄντως, διά της Συνόδου ταύτης ἡ Ορθόδοξος Ἐκκλησία ἔγραψεν ἱστορίαν. Τά κείμενα τῆς Ἁγίας καί Μεγάλης Συνόδου, τά ὅποια ἀναφέρονται εἰς τήν κανονικὴν δομὴν, τήν λειτουργικὴν ζωὴν καί τήν πνευματικότητα, εἰς τὰς σχέσεις τῆς Ορθοδόξου Ἐκκλησίας μέ τόν λοιπόν χριστιανικόν κόσμον καί τήν ἀποστολήν αὐτῆς εἰς τόν σύγχρονον κόσμον, διακρίνονται διά τήν θεολογικὴν τῶν ἀρτιότητα, ἐκφράζουν ἀθροιστικῶς τήν Ορθόδοξον παράδοσιν καί αὐτοσυνειδησίαν, καί τήν εὐαισθησίαν καί μέριμναν τῆς Ἐκκλησίας δια τὰ ὑπαρξιακά προβλήματα τοῦ ἀνθρώπου καί διά τὰς συγχρόνους κοινωνικάς καί πολιτισμικάς προκλήσεις. Τά συνοδικά κείμενα εἶναι πολύτιμος πνευματικός θησαυρός διά τούς Ορθοδόξους πιστούς καί ἀνεκτίμητος παρακαταθήκη διά τας ἐπερχομένας γενεάς.

Γενικώτερον, τό ἔργον καί αἱ ἀποφάσεις τῆς Ἁγίας καί Μεγάλης Συνόδου ἀκυρώνουν ὅλους ἐκείνους, οἱ ὅποιοι ἐπιρρίπτουν εἰς τήν Ορθοδοξίαν κλειστήν καί ἀκοσμικὴν πνευματικότητα καί ἀδιαφορίαν διά τήν ἱστορίαν καί τόν πολιτισμόν, ἀγνοοῦντες τό τεράστιον κοινωνικόν καί ἐκπολιτιστικόν αὐτῆς ἔργον καί τήν προσφορὰν τῆς εἰς τόν τομέα τῆς φιλανθρωπίας καί τῆς ἀλληλεγγύης. Πέραν τούτου, ἡ μαρτυρία τῆς Συνόδου ἀποτελεῖ σαφεστάτην ἀπάντησιν εἰς τούς αὐτοχειροτονήτους ὑπερασπιστάς τῆς Ορθοδοξίας, οἱ ὅποιοι δυσφημοῦν τό συνοδικόν ἔργον καί διχάζουν τόν λαόν τοῦ Θεοῦ.

Οφείλομεν νά ἐργαζώμεθα διά τήν πρόσληψιν ἀπό τό πλήρωμα τῆς Ἐκκλησίας τῶν ἀποφάσεων τῆς Ἁγίας καί Μεγάλης Συνόδου καί διά τήν θεολογικὴν καί ποιμαντικὴν ἀξιοποίησιν τῶν, ὥστε τὰ συνοδικά κείμενα νά λειτουργοῦν ὡς πηγὴ ἔμπνεύσεως διά τούς Ορθοδόξους πιστούς, οἱ ὅποιοι ἀγωνίζονται νά συνδυάσουν εἰς τήν ζωὴν τῶν τὴν πιστότητα εἰς τὰς πατρῶας παραδόσεις μέ τήν ιδιότητα τοῦ συγχρόνου ἀνθρώπου. Εἴμεθα βέβαιοι, ὅτι τό παρὸν Συνεδρίον θά συμβάλη πρὸς αὐτὴν τὴν κατεύθυνσιν καί εἰς τὴν ὀρθὴν θεολογικὴν ἀποτιμησὶν τοῦ ἔργου καί τῆς προσφορᾶς τῆς Συνόδου.

Ἡ ἐπὶ θύραις ἐκδοσις τῶν Πρακτικῶν τῆς Ἁγίας καί Μεγάλης Συνόδου θά δώσῃ εἰς κάθε ἐνδιαφερόμενον τὴν εὐκαιρίαν νά γνωρίσῃ καί νά ἐκτιμῆσῃ τὴν κοινὴν μέριμναν τῶν συμμετασχουσῶν εἰς αὐτὴν δεκά Ορθοδόξων Ἀὐτοκεφάλων Ἐκκλησιῶν διά τὴν κατὰ Θεόν διεξαγωγὴν καί ὀλοκλήρωσιν τοῦ συνοδικοῦ ἔργου, τὴν ἐμβρίθειαν τῶν θεολογικῶν συζητήσεων καί τόν ἀπόλυτον σεβασμόν πρὸς τὴν κανονικὴν παράδοσιν τῆς Ἐκκλησίας.

Ἐπὶ δέ τούτοις, συγχαίροντες καί εὐχαριστοῦντες τοὺς συμβαλόντας εἰς τὴν προετοιμασίαν τοῦ παρόντος Συνεδρίου, τὰ μέλη τῆς Ὀργανωτικῆς Ἐπιτροπῆς, τό Ἀριστοτέλειον Πανεπιστήμιον Θεσσαλονίκης καί τὴν καθ' ὑμᾶς Θεολογικὴν Σχολήν, τοὺς εὐγενεῖς χορηγούς, τοὺς ἔλληγοιμωτάτους ὁμιλητάς καί πάντας τοὺς συνέδρους, εὐχόμεθα «Καλὴν ἐπιτυχίαν», σοφίαν εἰσηγήσεις, ζωηράς συζητήσεις καί λυσιτελεῖς πορίσματα, ἀπονέμοντες δέ ὑμῖν τὴν Πατριαρχικὴν ἡμῶν εὐλογίαν, ἐπικαλοῦμεθα ἐπὶ πάντας ὑμᾶς τὰ χαρίσματα καί τὸν φωτισμόν τοῦ Παρακλητοῦ, τοῦ παναγίου Πνεύματος τῆς σοφίας καί τῆς συνέσεως.

Ὁ ἁγιώτατος Πατριάρχης ἑκατονταεπίστομος ἀποστόλος διὰ σπουδῆς ἰσχυροῦς Θεοῦ εὐχίεσθε.

Βιη' Μαΐου 1971